

Uredba (EU) br. 1231/2010 Europskog parlamenta i Vijeća

od 24. studenoga 2010.

o proširenju primjene Uredbe (EZ) br. 883/2004 i Uredbe (EZ) br. 987/2009 na državljanstvo trećih zemalja koji tim uredbama još nisu obuhvaćeni isključivo na temelju svog državljanstva

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 79. stavak 2. točku (b),

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora¹,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom²,

budući da:

(1) Europski parlament³, Vijeće i Europski gospodarski i socijalni odbor⁴ založili su se za bolju integraciju državljana trećih zemalja koji zakonito borave na području država članica tako da im se prizna skup jedinstvenih prava koja se što je moguće više podudaraju s pravima koja uživaju građani Unije.

(2) Na zasjedanju Vijeća za pravosuđe i unutarnje poslove od 1. prosinca 2005. naglašeno je da Unija mora osigurati pravedno postupanje prema državljanima trećih zemalja koji zakonito borave na području država članica, te da bi integracijska politika trebala odlučnije ići za time da im se priznaju prava i obveze usporedive s onima što ih imaju građani Unije.

(3) Uredbom Vijeća (EZ) br. 859/2003⁵ proširena je primjena Uredbe (EEZ) br. 1408/71 i Uredbe (EEZ) br. 574/72, o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti država članica, na državljanstvo trećih zemalja koji tim uredbama nisu još bili obuhvaćeni isključivo na temelju svog državljanstva.

(4) Ovom se Uredbom poštaju temeljna prava i priznaju načela koja su posebno utvrđena Poveljom o temeljnim pravima Europske unije, i to prije svega njezinim člankom 34. stavkom 2.

¹ SL C 151, 17.6.2008., str. 50.

² Stajalište Europskog parlamenta od 9. srpnja 2008. (SL C 294 E, 3.12.2009., str. 259.), Stajalište Vijeća u prvom čitanju od 26. srpnja 2010. (SL C 253 E, 21.9.2010., str. 1.), te Stajalište Europskog parlamenta od 7. listopada 2010. (još nije objavljeno u Službenom listu).

³ Rezolucija Europskog parlamenta od 27. listopada 1999. o sastanku Europskoga vijeća u Tampereu (SL C 154, 5.6.2000., str. 63.).

⁴ Mišljenje EGSO-a od 26. rujna 1991. o položaju radnika migranata iz trećih zemalja (SL C 339, 31.12.1991., str. 82.).

⁵ SL L 124, 20.5.2003., str. 1.

(5) Uredba (EZ) br. 883/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti¹ zamjenjuje Uredbu (EEZ) br. 1408/71. Uredba (EZ) br. 987/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. rujna 2009. o utvrđivanju postupka provedbe Uredbe (EZ) br. 883/2004² zamjenjuje Uredbu (EEZ) br. 574/72. Uredba (EEZ) br. 1408/71 i Uredba (EEZ) br. 574/02 stavlja se izvan snage s datumom početka primjene Uredbe (EZ) br. 883/2004 i Uredbe (EZ) br. 987/2009.

(6) Uredba (EZ) br. 883/2004 i Uredba (EZ) br. 987/2009 znatno osuvremenjuju i pojednostavljaju pravila koordinacije, kako za osigurane osobe tako i za ustanove socijalnog osiguranja. Kad je riječ o ustanovama socijalnog osiguranja, osuvremenjena pravila koordinacije imaju za cilj ubrzati i olakšati obradu podataka o pravima osiguranih osoba na davanja, te smanjiti odgovarajuće administrativne troškove.

(7) Promicanje visoke razine socijalne zaštite i povećanje životnog standarda i kvalitete života u državama članicama ciljevi su Unije.

(8) Kako bi se izbjeglo da se poslodavci i nacionalna tijela zadužena za socijalnu sigurnost nađu u situaciji u kojoj moraju rješavati složena pravna i administrativna pitanja koja se odnose samo na ograničenu skupinu osoba, važno je u cijelosti iskoristiti prednosti osuvremenjivanja i pojednostavljinjanja u području socijalne sigurnosti kroz primjenu jedinstvenog pravnog instrumenta o koordinaciji koji udružuje Uredbu (EZ) br. 883/2004 i Uredbu (EZ) br. 987/2009.

(9) Stoga je Uredbu (EZ) br. 859/2003 potrebno zamijeniti pravnim instrumentom, kojemu je osnovni cilj Uredbom (EZ) br. 883/2004 zamijeniti Uredbu (EEZ) br. 1408/71, a Uredbom (EZ) br. 987/2009 Uredbu (EEZ) br. 574/72.

(10) Primjena Uredbe (EZ) br. 883/2004 i Uredbe (EZ) br. 987/2009 na državljane trećih zemalja koji tim uredbama još nisu obuhvaćeni isključivo na temelju svog državljanstva, ne smije dovesti do tog da te osobe dobiju pravo na ulazak u državu članicu, privremeno boravište ili boravište u njoj ili pristup njezinom tržištu rada. Prema tome, primjena Uredbe (EZ) br. 883/2004 i Uredbe (EZ) br. 987/2009 ne bi smjela dovesti u pitanje pravo država članica da odbiju izdati, da ukinu ili da odbiju produljiti dozvolu ulaska, privremenog boravišta, boravišta ili rada u dotičnoj državi članici, u skladu s pravom Unije.

(11) Uredba (EZ) br. 883/2004 i Uredba (EZ) br. 987/2009 trebale bi se na temelju ove Uredbe primjenjivati samo ako dotična osoba već zakonito boravi na području države članice. To znači da bi zakonito boravište trebalo biti preduvjet za primjenu tih uredaba.

(12) Uredba (EZ) br. 883/2004 i Uredba (EZ) br. 987/2009 ne bi se smjele primjenjivati u situacijama koje su u svim vidovima ograničene samo na jednu državu članicu. To se između ostalog odnosi i na situaciju u kojoj se nalazi državljanin treće zemlje koji ima veze isključivo s trećom zemljom i samo s jednom državom članicom.

(13) Uvjet zakonitog boravišta na području države članice ne smije utjecati na prava koja proizlaze iz primjene Uredbe (EZ) br. 883/2004 u vezi s invalidskim, starosnim ili obiteljskim mirovinama u jednoj ili više država članica u odnosu na državljanina treće zemlje, koji je

¹ SL L 166, 30.4.2004., str. 1.

² SL L 284, 30.10.2009., str. 1.

prethodno ispunio uvjete iz ove Uredbe ili u odnosu na nadživjele osobe iza takvog državljanina treće zemlje ako svoja prava izvode iz prava radnika, a borave u trećoj zemlji.

(14) Da bi zadržala pravo na davanje za slučaj nezaposlenosti utvrđeno člankom 64. Uredbe (EZ) br. 883/2004, osoba se mora prijaviti kao tražitelj zaposlenja službi za zapošljavanje svake države članice u koju uđe. Stoga bi se te odredbe na državljanina treće zemlje trebale primjenjivati isključivo pod uvjetom da ima pravo prijaviti se kao tražitelj zaposlenja službama za zapošljavanje države članice u koju je ušao, na temelju svoje boravišne dozvole ili statusa dugotrajnog boravišta, ovisno o slučaju, te pravo da tamo zakonito radi.

(15) Ova Uredba ne dovodi u pitanje prava i obvezu koji proizlaze iz međunarodnih ugovora s trećim zemljama, kojih je Unija stranka i na temelju kojih se mogu ostvariti prava iz socijalne sigurnosti.

(16) Budući da države članice ne mogu dostatno ostvariti ciljeve ove Uredbe zbog toga što se oni tiču prekograničnih situacija, nego se, imajući na umu da bi predloženo djelovanje imalo učinak diljem Unije, ti ciljevi mogu bolje ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti iz članka 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti iz istog članka, ova Uredba ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tih ciljeva.

(17) U skladu s člankom 3. Protokola (br. 21) o stajalištu Ujedinjene Kraljevine i Irske u vezi s područjem slobode, sigurnosti i pravde, koji se nalazi u prilogu Ugovora o Europskoj uniji i Ugovora o funkcioniranju Europske unije, Irska je dopisom od 24. listopada 2007. priopćila svoju želju da sudjeluje u donošenju i primjeni ove Uredbe.

(18) U skladu s člancima 1. i 2. Protokola (br. 21) o stajalištu Ujedinjene Kraljevine i Irske u vezi s područjem slobode, sigurnosti i pravde, koji se nalazi u prilogu Ugovora o Europskoj uniji i Ugovora o funkcioniranju Europske unije, te ne dovodeći u pitanje članak 4. tog Protokola, Ujedinjena Kraljevina ne sudjeluje u donošenju ove Uredbe koja za nju nije obvezujuća niti se u odnosu na nju primjenjuje.

(19) U skladu s člancima 1. i 2. Protokola (br. 22) o stajalištu Danske, koji se nalazi u prilogu Ugovora o Europskoj uniji i Ugovora o funkcioniranju Europske unije, Danska ne sudjeluje u donošenju ove Uredbe koja za nju nije obvezujuća niti se u odnosu na nju primjenjuje,

DONIJELI SU OVU UREDBU:

Članak 1.

Uredba (EZ) br. 883/2004 i Uredba (EZ) br. 987/2009 primjenjuju se na državljane trećih zemalja koji tim uredbama još nisu obuhvaćeni isključivo na temelju svog državljanstva, kao i na članove njihovih obitelji i nadživjele osobe, uz uvjet da zakonito borave na području države članice, te da se ne nalaze u situaciji koja je u svim vidovima ograničena na samo jednu državu članicu.

Članak 2.

Uredba (EZ) br. 859/2003 stavlja se izvan snage među državama članicama za koje je ova Uredba obvezujuća.

Članak 3.

Ova Uredba stupa na snagu trećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u državama članicama u skladu s Ugovorima.

Sastavljen u Strasbourg 24. studenoga 2010.

*Za Europski parlament
Predsjednik
J. BUZEK*

*Za Vijeće
Predsjednik
O. CHASTEL*